

[Victor Larsen.]

ærede Handelsminister nævnte i sin Forelæggelsestale, en 10-aarig Koncession, og det er meget naturligt, at de har ønsket det, idet man jo ved, at Sukkerfabrikkerne i dette Land staar over for meget, meget betydelige Kapitalinvesteringer som Følge af Krigsaarenes uheldige Virkninger, idet Forholdet var det, at man hverken paa tilstrækkelig Maade kunde vedligeholde eller endnu mindre forny Maskinnet og derfor efterhaanden er gledet ikke saa lidt bagud med Hensyn til Produktionen. At dette er uheldigt ogsaa rent samfundseconomisk, kan enhver se.

Jeg forstaar imidlertid godt, at den højtærede Handelsminister ikke har haft Tid til at beskæftige sig tilstrækkeligt med dette Ønske om en 10-aarig Koncession; det er der intet som helst at sige til. Jeg er ogsaa af den Opfattelse, at det meget vel kunde tænkes, at det tidligere eksisterende Sukkerudvalg kunde beskæftige sig med det. I alle Tilfælde er det givet, at Fabrikkerne maa blive ved at trænge paa her, fordi man naturligvis ikke kan have den Risiko at investere Beløb, der er af Størrelsesordenen 25, 30, maaske 40 Mill. Kr. for samtlige Fabrikker i dette Land, i Fabrikkerne, hvis Vilkaarene for deres fremtidige Produktion skulde blive helt forandret. Jeg er af den Opfattelse, at en saadan 10-aarig Koncessions-Overenskomst vilde kunne medføre Fordele for alle Parter, skabe Ro om Forholdene paa en særdeles god Maade.

Maa jeg med Hensyn til Saftroespørgsmaalet sige, at der var ganske vist lidt Vrøvl eller lidt Uro, maa jeg hellere sige, i Fjor. Produktionen af Saftroer er efter min Opfattelse en Ventil og en nødvendig Ventil. Det giver Raastof, Sødstoff, til en Række Virksomheder, det har ogsaa en betydelig beskæftigelsesmæssig Side, og det giver et Tillæg til den ordinære Sukkerproduktion, som er af den allerstørste Værdi. Her var det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Kalundborg) efter min Opfattelse inde paa det centrale, idet det ærede Medlem, saa vidt jeg forstod, stillede det Spørgsmaal, om det inden for den normale Produktion — altsaa den normale Sukkerroeproduktion — var muligt at sikre en tilstrækkelig Sukkermængde dels til Hjemmeforbrug og dels til Eksport. Hjemmeforbruget aftager 90 Mill. kg til Husholdningerne plus 40 Mill. kg til Industrien, altsaa 130 Mill. kg. Naar Produktionen i Fjor var 195 Mill. kg og i Aar 201 Mill. kg, vil der altsaa være 65—70 Mill. kg til Raadighed, og det har op gennem Krigsaarene vist sig at være temmelig let at faa dette afsat. Herudover er der Trang

til en Fremstilling af Sødstoff. Denne Trang er det netop, Produktionen af Saftroer tilfredsstiller, og eftersom der betales en meget højere Pris for disse Produkter og der her overhovedet ikke kan siges at indtræde nogen som helst Risiko for Staten, finder jeg, det er afgjort rigtigt at bibeholde denne Produktion.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet talte om Socialisering af Fabrikkerne og sagde ordret: Flertallet i denne Sal var imidlertid i Fjor saa lammet af sin egen Socialiseringsskræk, at man ikke engang vilde tale om Spørgsmaalet. Det er nu lidt af en Fejltagelse. Socialdemokratiets Ordfører i Fjor, Hr. Hartvig Frisch, den nuværende højtærede Undervisningsminister, sagde i sin Tale ved første Behandling herom følgende — jeg beder om Tilladelse til et ganske kort Citat, det findes i Folketingsstidende Sp. 2383 —:

„Derom“ — altsaa om Sukkerordningen — „vil jeg gerne principielt sige, at Socialiseringen for os ikke er et Spørgsmaal om at faa Tjenestemænd med Guldtræsser i Stedet for Forretningsmænd, men det er et Spørgsmaal om nødvendig Samfundskontrol. Hvis denne nødvendige Kontrol kan finde Sted baade med Hensyn til Drift og med Hensyn til Udbyttebetaling, er det ikke et principielt Forlangende, at man skal gribe dybere ind i et saadant Omraade, end hvad vort Maal kræver, hvilket man ogsaa vil erindre fra vort Manifest „Fremtidens Danmark“, hvor paa mange Punkter Liniere er trukket op for dette principielle Syn.“

Der udspandt sig derefter en Diskussion, og det var aldeles ikke mellem os, der betegnedes som lidende af Socialiseringskræk, men det var mellem Socialdemokratiets Ordfører og Kommunisternes, om, hvorvidt Socialdemokratiet havde forladt sit Socialiseringsprogram, og det er mit afgjorte Indtryk, at der klarede Socialdemokratiets Ordfører, Hr. Hartvig Frisch, sig aldeles udmærket. Citatet her viser ogsaa, at det ærede Medlem her staar paa fast Grund, for Staten har i Forvejen Kontrol med Fabrikkerne, og det skal jeg i Sandhed love for, at den har.

Der er derfor i og for sig efter min Opfattelse ingen Grund for det ærede Medlem Hr. Poul Hansen (Kalundborg) til at forsøge denne Diskussion genophivet. Fabrikkerne er nemlig under Kontrol, og det fremgaar med overvældende Tydelighed af sidste Punktum i Forslagets § 5, hvori der staar: